

MUZEUM A ARCHIV POPULÁRNÍ HUDBY

POPMUSEUM

VÝROČNÍ ZPRÁVA
2004

Obsah:

Úvodní slovo	3
Historie a současnost Popmusea	4
Výstavy Popmusea	6
Výstavy, na kterých Popmuseum participovalo	8
Připravované výstavy	8
Sbírky Popmusea a jeho akviziční činnost	9
Finanční zpráva za rok 2004	10

ÚVODNÍ SLOVO

Na prahu 21. století je populární hudba (v nejširším slova smyslu) neodmyslitelnou součástí života lidí na celém světě. Její dnešní význam a rozmanitost jsou výsledkem dlouhodobého přirozeného vývoje.

Podobně jako v jiných oblastech kultury dokládají minulost populární hudby prameny a dokumenty nevyčíslitelné historické hodnoty. Jejich zničení nebo ztráta pro znamenají naše kulturní dědictví nenahraditelnou škodu. Na rozdíl od jiných částí světa, v kontinentální Evropě dosud nefungovala instituce, která by se této problematice systematicky věnovala a zabránila tak těmto ztrátám. Proto vzniklo občanské sdružení Muzeum a archiv populární hudby, jehož je úkolem shromažďování, ošetřování a zpřístupňování veřejnosti dokumentů a archiválií z oblasti české, respektive československé populární hudby. Sdružení provozuje informační servis, pořádá krátkodobé výstavy, koncerty, poslechové přednášky, komentované projekce a další akce.

PhDr. Aleš Opekar, CSc.
předseda občanského sdružení

Mgr. Radek Diestler
místopředseda občanského sdružení

Petr Hrabalik
místopředseda občanského sdružení

ing. Josef Kytnar
místopředseda občanského sdružení, pověřený řízením pobočky v Brně

HISTORIE A SOUČASNOST POPMUSEA

Občanské sdružení Muzeum a archiv populární hudby založili 6. 11. 1998 Aleš Opekar, Petr Hrabalik, Radek Diestler a po telefonické konzultaci též Josef Kytar z Brna. Dne 10. 11. 1998 ministerstvo vnitra České republiky nové sdružení zaregistrovalo. Do konce roku 1999 mělo sdružení na dvacet členů a usilovně hledalo vhodné prostory pro pražskou expozici. Začalo též budovat archiv, jehož základ vznikl z materiálů, nashromážděných v 2. polovině 90. let při práci na seriálu České televize "Bigbít", který pojednával o historii československé rockové hudby.

Provoz pro veřejnost byl zahájen koncem března roku 2000. Popmuseum získalo podporu a granty projektu „Praha – evropské město kultury roku 2000“, Českého hudebního fondu, hl.m. Prahy, městské části Praha 1, OSA a dalších subjektů.

První expozici v Praze 1 v Besední ulici č. 3, v prostorách bývalé Janáčkovy síně jsme nazvali "BIGBÍT". Výstavě i celému interiéru včetně výběru nábytku vtiskl svou tvář architekt David Vávra, který vše pojednal v duchu tzv. stylu Brusel z přelomu 50. a 60. let 20. století.

Po velkolepé vernisáži, na níž účinkoval např. Vladimír Mišík, bylo pro veřejnost otevřeno šest dní v týdnu od 10 hod. do 17 hod. Projekt byl přitažlivý svou novostí a originalitou. V dalším období let 2001 a 2002 se chod muzea stabilizoval do proporcí, odpovídajících standardní poptávce veřejnosti. Expozice byla otevřena pouze v pátek, sobotu a neděli od 14 do 18 hodin a také kdykoli mimo tuto dobu po individuální telefonické objednávce. Mezi návštěvníky se střídali jak domácí zájemci (typickým návštěvníkem byl rodič - pamětník s potomkem, kterému rodič sám během prohlídky vysvětluje podrobnosti a okolnosti dané éry), tak i cizinci, zpravidla spíše mladí lidé s širšími kulturními zájmy. Časté byly též hromadné návštěvy školních tříd či skupin důchodců, spojené s odborným výkladem.

V srpnu 2002 Popmuseum postihla ničivá povodeň. Voda zatopila suterénní část expozice až po strop a přízemní část expozice včetně depozitáře cca do 3/4 výšky. Podařilo se zachránit téměř všechny hudební nástroje a obsah výstavních vitrín s nejdůležitějšími dokumenty. Těžší technické přístroje jsme ještě stihli položit na stůl nebo na horní plochy vitrín. Předměty na stole byly zatopeny, zatímco ty na vitrínách postihla jen vlhkost. Voda zničila veškerou naši zvukovou techniku včetně dvou nejvzácnějších historických zesilovačů a jejich příslušenství. Zničeny byly všechny dekorativní prvky včetně kostýmovaných drátěných figur, všechny historické rozhlasové přijímače a televizory, z nichž většina byla pevně zabudována do zdí a vitríny s kompletní sbírkou obalů gramofonových desek.

V depozitáři došlo k zatopení uložených přístrojů, zvukových nosičů i ucelených sbírek včetně vzácných pozůstalostí zpěvačky Inky Zemánkové či hlasového pedagoga Leo Jehna. V kanceláři došlo ke zničení veškerého nábytku, sbírek knih a časopisů včetně nedávno převzaté pozůstalosti hudebního publicisty a historika Karla Knechtla a zničeny zde byly i doklady, týkající se historie občanského sdružení - dopisy, novinové výstřížky a účetnictví.

Veškerý náš zbylý majetek jsme svezli do Horních Počernic, kde nám vstřícně poskytlo azyl Národní muzeum. V areálu Přírodovědeckého muzea máme k dispozici velký suchý, vytápěný a klimatizovaný depozitář, kde jsme postupně všechny předměty a dokumenty sušili, třídili, restaurovali a nově evidovali. Většinu půjčených předmětů a dokumentů jsme po ošetření navrátili jejich majitelům. Část sbírky (konkrétně vinylové gramodesky a obaly, fotografie

apod.) jsme převezli k odbornému ošetření a šetrnému uložení do Brna, do depozitáře v objektu Stará pekárna ve Štefánikově ulici. K postupné obnově přístrojového vybavení nám velmi pomohl tzv. "povodňový grant" hlavního města Prahy.

Objekt v Besední ulici byl na celý rok vyřazen z provozu. Bylo zřejmé, že vzácné muzejní sbírky nemají být napříště ukládány a vystavovány v takto rizikových místech, kde jsme i dlouho před povodní průběžně monitorovali neblahé důsledky nežádoucí vlhkosti. Byli jsme nuceni jednoznačně rezignovat na jinak pěknou a výhodnou lokalitu pražské Kamy a začali jsme hledat prostory nové.

Nejaktuálnější úkolem bylo rozhodnout o umístění našich koncertních aktivit. Nechtěli jsme rušit již dohodnuté koncerty podzimní sezóny 2002, a tak jsme navázali úzkou spolupráci s hudebním klubem Vagon na Národní třídě, která funguje dodnes (viz. VÝSTAVY POPMUSEA)

V průběhu roku 2004 jsme se zapojili do celostátního projektu Česká hudba 2004, v jejímž rámci jsme uspořádali stěžejní akci k počtě českého písničkáře Karla Kryla. Byli jsme požádáni Národním muzeem o spolupráci na řešení vstupní místnosti do nové expozice Českého muzea hudby v Karmelitské ulici, podíleli jsme se na výstavě o rockové hudbě a alternativní vizuální kultuře 60. let "The Pope Smoked Dope", kterou uspořádal Zdeněk Primus, zahájili jsme výstavu v Městské knihovně ve spojitosti s cyklem Rebelující dámy české hudby a uspořádali jsme i výstavu mimopražskou. Ve spolupráci s Českou televizí připravujeme internetovou databázi, související s televizním seriálem Bigbít a společně s brněnskou hudební kavárnou Stará pekárna jsme se podíleli na některých vydáních televizních pořadů Blues ze Staré pekárny a Sólo pro ...

Souběžně s aktivitami v klubu Vagon a na dalších místech Popmuseum vyvíjelo po celý rok 2004 velké úsilí za účelem získání nových prostor pro trvalou expozici. Členové společnosti navštívili v průběhu roku řadu míst a vedli množství jednání s různými státními, městskými i soukromými subjekty. Přes půl roku jsme připravovali s Odborem kultury Městské části Prahy 8 smlouvu o využití prostor pro svou novou expozici v Kulturním domu Ládví v Praze 8. Když byla již smlouva z obou stran vytříbena a připravena k podepsání, došlo z jara roku 2004 k odvolání pracovníků Odboru kultury, ba k jeho zrušení. Odbor školství, kterému připadla kompetence v otázkách kultury na Praze 8, zkoumal náš projekt asi 3 měsíce a poté se vyjádřil negativně.

Popmuseum vzápětí přijalo vstřícnou nabídku od sdružení Unijazz, které získalo do pronájmu kulturní centrum Kaštan v Praze 6. Bylo dohodnuto, že Popmuseum získá do podnájmu dvě místnosti v přízemí. Smlouva s Unijazzem byla uzavřena ještě v roce 2004 a od již října Popmuseum připravovalo v Kulturním centru Kaštan výstavu, která měla vernisáž 1. 12. 2004. Od té doby členové sdružení usilovně projektovali a plánovali charakter a uspořádání nového sídla, stálé expozice, krátkodobých výstav a informačního centra.

VÝSTAVY POPMUSEA

2000

BIGBÍT

První retrospektiva české rockové hudby let 1959-72, tzv. “zlatého věku českého bigbeatu”. Vernisáž výstavy připravené v rámci projektu PRAHA – EVROPSKÉ MĚSTO KULTURY 2000 proběhla v březnu 2000, výstava se posléze proměnila ve stálou expozici Popmusea (až do povodní v srpnu 2002).

2003

DOUBLE ENERGY

Klub Vagon, Praha, 25. října – 10. listopadu 2003.

Výstava u příležitosti společného koncertu skupin Žáha a Laura a její tygři sledující historii obou skupin.

ANDRŠT & LIPA BLUES BAND

Klub Vagon, Praha, 17. listopadu – 20. prosince 2003

Výstava mapující historii jedné z nejvýznamnějších bluesových skupin na území bývalé federace. Realizováno k vydání reedice alba A&L Blues Bandu *Škrtni, co se nehodí*.

FRANK ZAPPA V PRAZE

Klub Vagon, Praha, 29. prosince 2003 – 1. 3. 2004

Výstava mapující recepci fenoménu Franka Zappy v českém prostředí s přihlédnutím k jeho pražským návštěvám v letech 1990 a 1991. Vernisáž spojena s promítáním dokumentů ze Zappových pražských pobytů a koncertem skupiny Ya-hozna, hrající Zappovu hudbu.

2004

PÍSEŇ PRO BLBOUNA NEJAPNÝHO (Karel Kryl 1944 – 2004)

Klub Vagon, Praha, 2. 3. – 31. 5. 2004

Život a dílo Karla Kryla se zvláštním zřetelem na jeho hudební aktivity. Realizováno ve spolupráci s Klubem Karla Kryla a paní Marlene Krylovou. Součástí vernisáže byl koncert, na němž české hudební soubory a interpreti (Jablkoň, Už jsme doma, Pavla Milcová, MCH Band aj.) předvedli různá pojetí Krylových písní.

ALL TOMORROW'S PARTIES

KD Rozkrok, Varnsdorf, 8. 3. 2004 – 30. 4. 2004, klub Vagon, Praha, březen - říjen 2005

Výstava “na objednávku”, věnovaná osobě Milana Hlavsy, skupině Plastic People Of The Universe a českému undergroundu vůbec. Pro velký úspěch realizována ještě v tradičních výstavních prostorách Popmusea v Praze.

HOSTINY ZAPOVĚZENÉHO OVOCE ANEB CESTA NA STRAHOV

Klub Vagon, Praha, 24. 6. – 15. 10. 2004

Výstava zasvěcená prvním zahraničním skupinám a interpretům, které po listopadu 1989 zahrály ve svobodném Československu.

35 LET EXTEMPORE

Klub Vagon, Praha, 23. 10. 2004 – březen 2005

Výstava mapující historii legendy české alternativní hudby. Vernisáž byla spojena s unikátním koncertem různých sestav Extempore.

ZAJÍMAVÉ ČASY

KC Kaštan, Praha, 1. 12. 2004 – 15. 1. 2005

15 let české populární hudby ve svobodných podmínkách slovem i obrazem. Realizováno u příležitosti sborníku *15 let necenzurované hudby* (Unijazz 2004).

VÝSTAVY, NA KTERÝCH POPMUSEUM PARTICIPOVALO

+ ČLOVĚK – HUDBA – NÁSTROJ

České muzeum hudby, od listopadu 2004. Realizace vstupní místnosti stejnojmenné stálé expozice Českého muzea hudby. Historická audiovizuální projekce (ve spolupráci s Milanem Caisem a Pavlem Veselým), dobové hudební nástroje.

PŘIPRAVOVANÉ VÝSTAVY:

Zabte ho, je to kritik! (září – říjen 2005)

Alternativa (listopad – prosinec 2005)

SBÍRKY POPMUSEA A JEHO AKVIZIČNÍ ČINNOST

Ve svých začátcích si Popmuseum určilo za cíl mj. “shromažďovat a archivovat písemné dokumenty, nahrávky a audiovizuální záznamy, hudební nástroje a přístroje, související s vývojem populární hudby, stejně jako memorabilie, vztahující se k důležitým osobnostem či událostem české a slovenské populární hudby.”

I přes značné ztráty, které Popmuseum postihly při povodních v srpnu 2002 a přes jistá omezení vyplývající z omezených finančních prostředků se o. s. Muzeum a archiv populární hudby daří tento závazek naplňovat. Od roku 2003 postupně obnovuje zničený knihovní fond, v němž se objevilo velké množství unikátních zahraničních publikací především k historii jazzu a rocku, nemluvě o tuzemských samizdatových tiscích existujících mnohdy jen v několika exemplářích. Obdobně se daří obnovovat a obohacovat sbírku časopisů, v níž se nacházejí takřka ucelené řady zásadních domácích i zahraničních hudebních tiskovin, sahajících až do 40. let minulého století (zde zmiňme zejména Melody Maker, New Musical Express, Rolling Stone, Down Beat, ale i vzácné výtisky International Times, nezanedbatelný je i podíl periodik německých, francouzských a polských). Stále je však co doplňovat a proto usilovně pokračuje vyhledávací a sbírková činnost.

FINANČNÍ ZPRÁVA ZA ROK 2004

R O Z V A H A : (v tis. Kč) – v Kč

MAJETEK _____ na počátku roku _____ na konci roku

Dne 14.10.2006.

Vyhotovil: St. Jokl